

CIVITTA

cumulus
consulting.

PÕLVAMAA TASAKAALUSTATUD JA JÄTKUSUUTLIKU ARENGU TAGAMINE LÄBI TIHEDAMA HALDUSKOOSTÖÖ RAKENDAMISE

LÕPPRAPORT

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti
tuleviku heaks

SISUKORD

SISSEJUHATUS	3
PIIRKONNA OMAVALITSUSTE KOOSTÖÖ ALUSED	4
1.1. Sihtgrupid	4
1.2. Valdkondlik ülevaade ja põhilised väljakutsed	4
1.3. Prioriteetsed suunad.....	7
2. PIIRKONNA KOOSTÖÖ TEGEVUSED	10
2.1. Koostöö korraldamise soovitused	10
2.2. Koostöö sotsiaalmajandusliku kasu hinnang	11
2.3. Teavituse põhimõtted.....	12
2.4. Riskianalüüs	12
2.5. Rakendussätted	13
3. LISA 1 – RAKENDUSKAVA	14

SISSEJUHATUS

Põlvamaa omavalitsused on seadnud eesmärgiks tagada maakonna tasakaalustatud ja jätkusuutlik areng tiheda koostöö rakendamise kaudu. Peale haldusreformi 2017. aastal lõpetasid töö maavalitsused, mis koordineerisid maakondlikku koostööd ja maakonna kui terviku arengut. Haldusreformijärgselt on kolm Põlvamaa valda suunanud oma energia eelkõige uute oludega kohanemiseks ning põhiteenuste pakkumise tagamiseks. Varasemalt maavalitsuse vedada olnud ühisinitsiatiivide algatamine on osaliselt Põlvamaa Omavalitsuste Liidu (POL) ning Põlvamaa Arenduskeskuse (PAK) kanda, samas ei võtnud POL ja PAK üle kõiki maavalitsuse tegevusi (nt ei toimu haridusvaldkonna inimeste kesket ja regulaarset kokkukutsumist, üldine haridusvaldkonna tegevuste/arengute planeerimine, noorsootöö ja sotsiaalvaldkondade keskne koordineerimine)). Maakonna kui terviku süsteemne arendamine ning ühiste väljakutsete lahendamine on praegu jäänud kitsa ringi inimeste ülesandeks, mis pikas perspektiivis ei ole jätkusuutlik.

Põlvamaa omavalitsused algatasid ühisprojekti „Põlvamaa tasakaalustatud ja jätkusuutliku arengu tagamine läbi tihedama halduskoostöö rakendamise“. Projekti eesmärk on Kanepi, Põlva ja Räpina valdade omavahelise koostöö tõstmine. Maakondlikus (ja ka regionaalses) plaanis on maakonna areng, ühtne kuvand ning kvaliteetsete teenuste tagamine võimalik vaid kogu maakonna avalikus sektoris töötavate inimeste koostöös. Halduskoostöö arendamise projekt on seadnud keskmesse eelkõige ametniku eesmärgiga võimestada teda uute algatuste väljapakumisel ning ka elluviimisel. Projekti tulemusena selgitatakse välja, millistes valdkondades ja kuidas oleks kolmel Põlvamaa omavalitsusel asjakohane koostööd teha.

Projekti raames viidi ellu järgmised tegevused:

- Halduskoostöö võimaluste valdkondliku analüüsi läbiviimine;
- Koolitus- ja kogemusprogrammi läbiviimine;
- Rakenduskava koostamine;
- Arengufoorumi läbiviimine.

Valdkondliku analüüsi roll selles on kaardistada ära praegune olukord, selgitamaks välja, kus aitaks koostöö kõige paremaid tulemusi saavutada. Valdkondlik ülevaade käsitleb järgmisi teemasid:

- Asustus ja ruumimuster;
- Rahvastik;
- Piirkonna majandus;
- Kohalike omavalitsuste organisatsioonid (hallatavad asutused ja teenistuskohad, infotehnoloogia, kommunikatsioon ja mainekujundus);
- Kohalikud avalikud teenused;
- Kohalike omavalitsuste finantsnäitajad.

Koolitus- ja kogemusprogramm on mõeldud selleks, et arutada detailselt läbi, millistes valdkondades ühiselt edasi tegutsetakse. Samuti täidab programm n-ö suhtumise muutmise eesmärgi, et koostöös kasu nähtaks.

Koolitusprogramm koosnes neljast koolitus-seminarist, kus läbiti järgmised teemad:

- Koostöö – kellele ja milleks? Erinevad koostöö vormid, meeskonna loomise roll, kaasamine;
- Muudatuste juhtimine - muudatuste tüübid, muudatuste juhtimise mudel, muudatuste edufaktorid, muudatuste psühholoogia;
- Halduskoostöö – visioon, valmisolek koostööks, tulemuste hindamine;
- Ühised teenused/tegevused – kohtumiste plaan, kommunikatsioon, halduskoostöö tegevuskava koostamine.

Kõikide koolitus-seminaride osaks oli iseseisev töö rühmades, kus koguti sisendit Põlvamaa omavalitsustele sobivate koostöö eesmärkide, ootuste ja tegevuste osas.

Rakenduskava on dokument, milles on kirja pandud konkreetsed halduskoostöö eesmärgid ja tegevused halduskoostöö nende saavutamiseks. Projekti lõpus toimunud arengufoorum võtab tulemused kokku, aitab kinnistada räägitut ning alustada lubaduste elluviimist.

Kokku osales projektis 52inimest Põlvamaa omavalitsustest ja maakondlikest organisatsioonidest.

PIIRKONNA OMAVALITSUSTE KOOSTÖÖ ALUSED

1.1. SIHTGRUPID

Põlvamaa halduskoostöö projekt oli suunatud Põlvamaa omavalitsuste, nende allasutuste ja maakondlike arendusorganisatsioonide töötajatele, et ühiste eesmärkide seadmise ja ühisalgatuste kaudu arendada maakonda kui tervikut.

Projekti sihtgruppideks olid:

- Räpina, Põlva ja Kanepi omavalitsuste ametnikud;
- Allasutuste töötajad (haridusasutused, sotsiaalvaldkonna asutused jt);
- Omavalitsuste juhid;
- Maakondlikud organisatsioonid (POL, PAK, Põlva Maakonna Spordiliit jt).

Halduskoostöö kitsaskohaks on asjaolu, et maakondliku arendustegevusega tegeleb kitsas ring inimesi, st mitmed initsiatiivid jäävad vaid ideede tasandile nii eestvedajate kui ka elluvijate puuduse tõttu või liigse hõivatuse tõttu. Maakondlike tegevuse lõppedes on mitmed valdkonnad jäänud ilma valdkondliku koostöö koordineerijast ning pole tehtud uusi kokkuleppeid koostöö jätkamiseks. Koostöö sihtgruppide sees ja vahel pole süsteemne.

Käesoleva projekti keskmes olid kolme omavalitsuse ametnikud ja allasutuste töötajad ning eesmärgiks oli soodustada koostööd ametnike tasandil, et:

- Vahetada kogemusi ja teadmisi ühiste väljakutsete lahendamisel;
- Tekitada harjumus koostööks;
- Leida ühiselt nutikaid lahendusi, mis võimaldaksid koostöös halduskoormust vähendada ning igapäeva tegevustega suurem mõju saavutada;
- Luua võimalused maakondlike initsiatiivide tekkimiseks ametnike tasandil.

1.2. VALDKONDLIK ÜLEVAADE JA PÕHILISED VÄLJAKUTSED

Maakonna valdkondlik ülevaade on koostatud eraldi dokumendina. Alljärgnevalt on antud ülevaade valdkonnaanalüüsi põhilistest järeldustest ja ettepanekutest.

Rahvastiku analüüsi kokkuvõtteks saab öelda, et Põlvamaa:

- Suureks väljakutseks on elanikkonna vähenemine ja vananemine. Praeguste trendide jätkudes kahaneb elanikkonna arv 2035. aastaks umbkaudu 20 tuhandeni;
- Elanikkonna vähenemise ja vananemisega vähenevad maksutulud, samas suurenevad kulutused sotsiaalvaldkonnale, kuna teenust vajavate inimeste hulk kasvab;
- Pikemas perspektiivis tuleb ka muude avalike teenuste pakkumine üle vaadata, et teenused vastaksid olemasoleva elanikkonna vajadustele, kuid ei oleks omavalitsustele finantsiliselt ja korralduslikult üle jõu käivad.

Majandusvaldkonna analüüsi kokkuvõtteks saab öelda, et Põlvamaa:

- Majandusstruktuur on võrreldes ülejäänud Eestiga agraarsem ja mahajäänum;
- Osatähtsus riigis väheneb ja ebavõrdsus pealinnapiirkonnaga suureneb;
- Elanike brutokuupalk on alla riigi keskmise, palga kasvutempo samuti;
- Ettevõtlusaktiivsus on madal;
- Avalik sektor on oluline tööandja;
- Turismipotentsiaal on kõrge tulenevalt mitmekesisest ja puhtast loodusest.

Avalike teenuste analüüsi kokkuvõtteks saab öelda, et:

- Õpilaste arv jääb järgmise 7 aasta jooksul stabiilseks või isegi kasvab veidi, mis tähendab, et suuri ümberkorraldusi pole tarvis. Samas on gümnaasiumiosa väike, mis tõstatab saadava hariduse konkurentsivõime küsimuse;
- Koostöö koolide vahel on nõrgavõitu, kuigi vajadus on olemas (nt tugispetsialistide kättesaadavuse ja neile täiskoormuse tagamine);
- Sotsiaalvaldkonnas teenused toimivad, konkreetseks koostöövajaduseks on sotsiaaltranspordi korraldamine. Samuti nähakse vajadust regulaarsete kokkusaamiste järele;
- Kultuuri valdkonnas on väljakutseks tegevuste ja sündmuste koordineerimine. Samuti kulub palju ajaressursi administratiivsetele ülesannetele;
- Kommunaalmajanduses on koostöö distantside pikkuse ja territooriumite suuruse tõttu raskendatud. Küll aga on vajadus koostöö järele spetsialistide tasandil, et teadmisi ning kogemusi vahetada.

Kohalike omavalitsuste organisatsioonide kokkuvõtteks saab öelda, et:

- Kaaluda tasuks samatüübiliste asutuste ühist administreerimist omavalitsuse piires või ka maakonnaülelset;
- Mitmetes valdkondades on võimalik töötajaid n-ö ristikasutada, samuti on mõistlik sama valdkonna töötajatel keerukamates küsimustes koostööd teha; Kaaluda tasuks koostööd järgmistes valdkondades:
  - Personalijuhtimine;
  - Arhitektuur;
  - Geoinfoga seotud küsimused;
  - Hanked;
  - Avalikud suhted;
  - Turismiinfo;
  - Andmekaitse;
  - Tervisedendus.
- IT valdkonnas on mitmeid koostöökohti, et avalike teenuste pakkumise võimekust tõsta. Eelnevalt tulenevalt tasuks kaaluda koostööd järgmistes aspektides:
  - Ühishanked riistvara soetamiseks, sh tasuks kaaluda renditeenust, mitte välja ostmist, kuna tegemist on kiirelt uueneva valdkonnaga;
  - Ühised infosüsteemid ja protsessid taotluste menetlemiseks (aitaksid kokku hoida ametnike tööaega ja muudaksid kodanike suhtluse omavalitsusega läbipaistvamaks);
  - Turvalisuse tagamine.

Finantsnäitajate analüüsi kokkuvõtteks saab öelda, et:

- Omavalitsuste põhitegevus on väikses ülejäägis (tuleneb varieerub vahemikus 3,1–4,6%);
- Netovõlakoormus lubab järgnevatel aastatel laenu võtta, seega on omavalitsustel teatav investeerimisvõimekus olemas;

- Tulumaksu laekumine elaniku kohta on keskmiselt 158 euro võrra Eesti näitajast madalam, mis viitab omavalitsuste suhteliselt väiksele tulubaasile. Elanikkonna vananemist ja vähenemist arvestades ei pruugi ka töötasude tõus tekkivat vahet kompenseerida.

VALDKONDLIKU ÜLEVAATE TEGEMISEKS VIIDI LÄBI FOKUSGRUPI INTERVJUUD erinevate valdkondade esindajatega, et täpsustada dokumendianalüüsist tulenevaid fakte ja asjaolusid ning kirjeldada senist maakondlikku koostööd.

Põlvamaa omavalitsuste üldisteks väljakutseteks on:

- Pikad distantsid ja logistika korraldamine;
- Tööjõu puudus;
- Inimliku kontakti vähesus ametnike tasandil;
- Haldusreformi järgselt rohkem tööülesandeid, aga aega või oskusi sama palju;
- Harjumus koostööd teha on väike – „ISE“ ja „OMA“ mõtlemine domineerib;
- Vallavanematel liiga suur koormus (vallavanemad kui pudelikaelad initsiatiivide edasiarendamisel);
- Kodanike protestimeelsus;
- Teenuste delegeerimine kolmandale sektorile (usaldus ja jätkusuutlikkus).

Head näited toimivast maakondlikust koostööst on:

- Arengustrateegia koostamine (suur kaasatus, ühine huvi);
- Piirkondade konkurentsivõime tugevdamise meetme investeringutekava koostamine (maakondlikud kokkulepped prioriteetide ja investeringute mahu jagamisel);
- Haldusreformieelne prügihange (hea koostöö näide halduskoostööst hangete valdkonnas);
- Sotsiaaltranspordi ühine korraldamine;
- Maakondliku spordiliidu tegevus;
- Olümpiaadide maakondlik korraldamine;
- Ühistranspordikeskus kui toimib koostöövorm;
- Välissuhete kujundamine (ühiskülalused, ühised väliskülaliste vastuvõttud);
- Liikluse turvalisuse komisjoni tegevus (kokkulepped aastaste prioriteetide kokku leppimisel);
- Veemajanduse korraldamine (AS Põlva vesi, torustiku paigaldamise ühishanked);
- Rahvamajade suvepäevade ühine korraldamine (rahvamajade initsiatiiv);

Valdkonnad, kus on koostöö, aga saaks paremini:

- Maakondlik identiteet ja turismikorraldus (haldusreformijärgne identiteedi ja mainekujunduse kokkulepe);
- Kultuurikalendri toimima saamine, koostöö ürituste planeerimisel (kattuvad ajad, ühine turundus).

Valdkonnad, kus koostöö on vajalik, koostööd tehakse, aga vajadus on koostöö kvaliteeti tõsta: Haridusvaldkond (konkureerimine õpilastele, huvitegevuste dubleerimine, õpisuundade dubleerimine). Noortekeskused toimivad (st noored kasutavad), samas ei koordineerita keskusi ühtselt.

- Finantsjuhtimine (omavalitsuste finantsjuhtide kooskäimised lõppesid maavalitsuse toimimisega);
- Sotsiaalvaldkond – asendus- ja järelhooldus (kokkulepped ühise teenuse pakkumiseks tulevikus);
- Meedia ja kommunikatsioon (ühtsed põhimõtted, ühised sõnumid, ühised koolitused, ühine ajakirjanike kontaktvõrgustik, ühine maakondlike portaalide haldamine, ühine maakonnaleht).

Valdkonnad, mis on valdadele kitsaskohad, aga koostöös pole proovitud lahendada:

- Teehooldus – ühishanked keerukad, sest territoorium suur;
- Riigi tasandile õigusaktide kooskõlastuste andmine (pädevuse küsimus);

- Riskijuhtimine/riskihindamine;
- Suur infovoog ja sellega toimetulek;
- Suur bürokraatia (andmete paralleelne sisestamine erinevatesse andmebaasidesse, ülesannete dubleerimine, ebavajalikud seadusaktid, mis ei oma enam sisulist tähelepanu jms);
- Terviseedendus (PAK ja valdade terviseedenduse koostöö suunamine);
- Tugiteenused, lastekaitse, õpetajate riskiasutus;
- Kergteede rajamine;
- Väikeettevõtluse toetamine;
- Teadmiste jagamine - kuidas efektiivsemalt, paremini, uued lahendused jms. Heade ja halbade kogemuste jagamine.

Valdkondliku analüüsi käigus kogutud infot kasutati koolitusseminaride ettevalmistamiseks ning rakenduskava sisendiks.

1.3. PRIORITEETSSED SUUNAD

PRIORITEETSSED SUUNAD

Halduskoostöö arendamise projekti raames sõnastati ühised prioriteetsed suunad, kus koostöö tegemine on jätkusuutlikkuse aspektist kriitilise tähtsusega:

- **Ametnike halduskoormuse vähendamine.**

Oluline on tekitada ühtne arusaam halduskoostöö vajalikkusest ja kasuteguritest. Koostöö on igapäevatöö osa ning koostööst sünnivad ühised algatused halduskoormuse vähendamiseks.

- **Kompetentside ja ressursside jagamine.**

Väheneva elanikkonna (sh tööjõuga) on oluline läbi koostöö tagada teenuste kvaliteet ja kompetentside säilimine. Regulaarne teadmiste ja kogemuste vahetamine on aluseks kompetentside säilimisele ning seeläbi ka kvaliteetsete teenuste pakkumisele.

- **Maakonna identiteet ja ühtne kuvand.**

Ühtne kuvand ja identiteet on aluseks nii maakonna toodete, teenuste kujundamisel, nende tutvustamisel kui ka elanike, ettevõtjate ja küllastajate toomisel maakonda. Ühtne sõnum on tugeva maakondliku turunduse aluseks.

- **Ühtne kommunikatsioon.**

Ühtsete põhimõtete alusel korraldatud kommunikatsioon aitab kaasa aktuaalse ja asjakohase info operatiivsel liikumisel maakonnas sees kui ka väljaspoole maakonda.

- **Ühised suured arendusprojektid (ressursside optimaalne kasutus).**

Maakonnas sees lepitakse kokku ühtsed prioriteetsed arendussuunad ja projektid, millel on maakonna kui terviku mõistes kõige suurem ja pikaajalisem mõju ning kõik osapooled toetavad nende elluviimist.

- **Kultuur, haridus ja sotsiaalvaldkond, turism kui prioriteetsed koostöö valdkonnad.**

Haridus, kultuur, sotsiaalvaldkond ja turism on enim ametnike ja avaliku sektori töötajate koostööd soosivad valdkonnad (maakonna kuvandi kujundamine, ühtekuuluvustunde loomine).

EESMÄRGID JA MÕÕDIKUD

Töörühmade koolitus-seminaride käigus kaardistati töörühmade (kuni 6 valdkondlikku töörühma) nägemused tuleviku Põlvamaast, kus koostöö toimib hästi. Välja toodi järgmised märksõnad:

- Põlvamaa on üheselt arusaadav;
- Igal ühel on koostöös oma roll ja rolli teadvustatakse;
- Ühine eesmärk ja tulemustele suunatus;
- Üksmeel ja üks rütm;
- Sädeinimeste hoidmine – sädeinimesed julgevad teha koostööd;
- Vallad säilitavad „oma näo“, aga ajavad „ühist asja“;
- Ühised juured ja traditsioonid kui tugevus ja üksteisemõistmise alus;
- Järjepidevus;
- Paindlikkus, kohanduv koostöö;
- Suured asjad saavad sündida vaid koostöös.

Kokkuvõtlikult leidsid töörühmad, et ilma kohandumise, paindlikkuse ja koostöötä on keeruline Põlvamaa mainet ja kuvandit kujundada ning Eesti mastaabis paremini märgatavaks tõsta. Koostöö tundus osapooltele veel hoomamatu ja vaeva nõudev, kuid samas väljapääsmatu. Seega on omavalitsused mõistnud koostöö vajadust ning on tekkinud esmane valmisolek ühisalgatuste elluviimiseks.

Omavalitsuste **üldeesmärgiks on tagada elanikele hea ja turvaline elukeskkond, luua tingimused võimalikult kodulähedaste töökohtade olemasoluks ning tagada stabiilsete põhiteenuste olemasolu** (haridus, meditsiin, vaba aeg jm).

Alljärgnevalt on sõnastatud valdkondlikud halduskoostöö elluviimise eesmärgid, mis tervikuna teenivad omavalitsuste ja maakonna üldeesmärkide täitmise huve.

Eesmärk	Mõõdik
I Juhtimine	
I.1. Omavalitsuse ametnike ja töötajate halduskoormus on vähenenud (koostöös on leitud ühiseid lahendusi tööprotsesside optimeerimiseks ning vabastatud ametnike aega sisutegevusteks).	Töoga rahuolu kasv Tööprotsesside muutus (lihtsustamine, digitaliseerimine, optimeerimine)
I.2. Omavalitsused teostavad koostöös arendusprojekte, millel on maakondlik (regionaalne) mõju. Omavalitsused on leppinud kokku protsessis, kuidas jõuda konsensuseni maakondlike arendusprojektide prioriteetsuse määramisel ning mõjukaimate ühisalgatuste elluviimisel.	Ühisprojektide arv - aastas vähemalt üks algatus.
I.3. Info liikumine on optimaalne nii organisatsioonis sees kui ka maakonnaüleselt.	Tagasiside – kõik vajalik info on kiiresti ja lihtsasti kättesaadav.
I.4. Maakonna kuvand ja identiteet on üheselt mõistetav ning ühiselt läbi arutatud.	Elanike tagasiside, maineküsitluse tulemused
II Arendusvaldkond	
II.1. Toimuvad regulaarsed maakondlikud arendusprojektide arutelud.	Aastas on vähemalt üks ühisinitsiatiiv algatatud ja ellu viidud.

Ühised väljakutsed lahendatakse ühiselt ning õpitakse üksteise kogemusest.	POL koosolekud, kuhu kaasatakse ka arendusspetsialiste ja teisi seotud ametnikke (kord kvartalis).
II.2. Toimib koordineeritud info jagamine toetusvõimaluste ja meetmete kohta.	Kvaliteetselt ja õigeaegselt ettevalmistatud arendusprojektide arv Edukate taotluste arv
III Majandusvaldkond	
III.1. Valdade majandusvaldkonna ametnikud teevad ühispöördumisi või vahendavad üksteisele infot, mis neile on teada ja võib puudutada ka naaberomavalitsusi.	Ühispöördumiste arv
III.2. Majandusvaldkonna ametnikud jagavad teadmisi ja kogemusi sarnaste väljakutsete lahendamiseks (nt valdade kinnisvara alakasutus, riskasutuse võimaldamine; teede olukorra ülevaade jms)	Valdkonna spetsialistide kohtumised Aastas on vähemalt üks ühisinitsiatiiv algatatud ja ellu viidud.
III.3. Põlvamaa omavalitsused otsivad sarnastele väljakutsetele ühiseid lahendusi, et optimeerida tegevustele kuluvat aja- ja ressursikulu (nt ühishanked).	Läbiviidud ühishangete arv Ühisprojektide arv
IV Sotsiaalvaldkond	
IV.1. On loodud maakondlik sotsiaalvaldkonna arendamise koostöövõrgustik. Toimivad regulaarsed kohtumised teadmiste ja parimate praktikate jagamiseks valdkonna spetsialistide vahel.	Aastas on vähemalt üks ühisinitsiatiiv algatatud ja ellu viidud. Regulaarsed võrgustiku kohtumised
IV.2. On tehtud kokkulepped sotsiaalteenuste maakondlikuks arendamiseks ja pakkumiseks tulevikuperspektiivi arvestades.	Sotsiaalteenuste pakkumise mudel
V Haridus, kultuur, noorsootöö	
V.1. Maakonnaüleline kultuuri, hariduse ja noorsootöö info on nii asjaosalistele kui ka kodanikele lihtsasti kättesaadav. Toimivad maakondlik infoportaal ja kultuurikalender. Osapooled kasutavad neid regulaarselt ning ürituste korraldus on maakonda kui tervikut arvestav.	Portaali ja kultuurikalendri kasutatavuse kasv.
V.2. Toimib maakondlike ürituste korraldamine.	Ühisalgatuste arv aastas (vähemalt üks). Koostöös planeeritud ürituste arvu kasv.
V.3. Hariduse, kultuuri, huvitegevuse ja noorsootöö valdkondasid arendatakse läbi koostöö. Tuvastatud on maakondlikud koostöökohad, koostöö tegemise võimalik mõju ning sõlmitud kokkulepped maakondlikuks koostööks.	Maakondlikud kokkulepped huvitegevuse spetsialiseerumiseks ja vastava info levitamiseks.
VI Avalikud suhted	

VI.1. Põlvamaa omavalitsuste kommunikatsioon on süsteemne, läbimõeldud, asjakohane ja õigeaegne. Põlvamaa on kommunikatsiooni teemadel üle-Eestiline positiivne näide.	Ühtsed sõnumid, kanalid
VI.2. Põlvamaa maine kujundamisel tehakse koostööd erinevates valdkondades nii maakonna sees kui ka väljas. Põlvamaal on selge kuvand ja sellest ollakse teadlikud kõikjal Eestis.	Maineuuring
VI.3. Kommunikatsioonispetsialistid teevad tihedat koostööd nii kultuurikorraldajate kui ka arendusspetsialistidega.	Ühiskohtumised

2. PIIRKONNA KOOSTÖÖ TEGEVUSED

2.1. KOOSTÖÖ KORRALDAMISE SOOVITUSED

Kõik osapooled peavad **mõistma koostöö vajalikkust ja saadavat kasu**. Oluline on siinjuures vaadata koostööd tulevikuperspektiivis (suur töökoormus praegu vs ühised initsiatiivid, mis vähendavad koormust; lühiajaline mõju vs pikaajaline mõju; üksinda lahenduste otsimine vs teadmiste jagamine jpm). Mõistmise tekitamisele aitavad kaasa mõttekaaslaste olemasolu, ühised arutelud ja eduelamused õnnestunud koostööst ning toetav juhtimine.

Projekti raames arutleti toimivate koostööalgatuste edukuse üle ning sellest lähtuvalt sõnastati koostöö edu valem:

- **Koostöövajaduse ja kasuteguri tuvastamine.** Koostööd ei pea tegema koostöö pärast, vaid selleks, et saavutada ühistööga suurem mõju, parandada või kiirendada tegevuse protsessi, koguda teadmisi, kogemusi jne.
- **Ühises eesmärgis ja oodatavates tulemustes kokkuleppimine.**
- **Tegevuste planeerimine.** Planeerimisfaasis tuvastatakse tegevused, mis on vaja ellu viia soovitud tulemuse saavutamiseks. Samuti on planeerimisfaasis oluline koostada esmane eelarve ning kirjeldada võimalikud riskid ja nende lahendused.
- **Eestvedajate leidmine.** Et eestvedajad ei väsiks, on oluline neid tunnustada ja toetada, aga ka „kasvatada“ tulevasi eestvedajaid.
- **Toetava meeskonna komplekteerimine.** Rollijaotuse kokkuleppimine, arvestades meeskonnaliikmete kogemusi ja soove.
- **Keda on vaja kaasata?** Õigesti teostatud kaasamine aitab levitada infot kui ka leida tuge tegevuste elluviimisel.
- **Kommunikatsiooni korraldamine.**
- **Eelarve ja ajakava kinnitamine.**
- **Kokkulepetest kinnipidamine.**

Igal sihtgrupil on halduskoostöö toimimisel oluline roll.

Omavalitsuste juhid (vallavalitsus, volikogu, POL):

- Töötajatele visiooni, pika plaani tutvustamine – miks ja mille jaoks teeme koostööd?
- Initsiatiivikuse tõstmine, inspireerimine (initsiatiivikuse ja eestvedamise toetamine);
- Usaldada, uskuda, toetada oma töötajaid;
- Kokkulepetest kinnipidamine.

PAK:

- Regulaarsete teadmistevahetuste korraldamise algatamine;
- Kokkulepetest kinnipidamise kontroll;
- Maakondliku info liikumise tagamine ühissettevõtmistest.

Ametnikud:

- Tahe teha koostööd;
- Initsiatiivikus ühissetevõtmiste väljatöötamisel;
- Panustamine ühistegevuste elluviimisesse;
- Kokkulepetest kinnipidamine.

2.2. KOOSTÖÖ SOTSIAALMAJANDUSLIKU KASU HINNANG

Põhiline oodatav kasu halduskoostööst põhineb teadmiste jagamises, kompetentside tõusus ning ressursi (aeg ja inimesed) optimaalses kasutuses. Otsene rahasse arvestatav kasu on nt tööaeg, rahaline/ajaline kokkuvõtte ühishanke läbiviimisel. Otsese kasu hindamiseks peavad toimima nii tööprotsesside regulaarne analüüs ja tegevustele kuluva aja mõõtmine, mida omavalitsused hetkel ei praktiseeri ühtsetel alustel.

Alljärgnevalt on välja toodud potentsiaalne sotsiaalmajanduslik kasu halduskoostööst.

Oodatav kasu halduskoostööst:

- **Teadmiste jagamine ja kompetentside tõus**, sh ametnike riskasutus. Võimalik hinnata ühiselt lahendatud väljakutseid ja sellele kulunud aega, aga pigem on antud punkti kasu ametnike enesekindluse tõusus.
- **Teenuste kvaliteedi tõus**. Võimalik hinnata teenusekasutajatelt tagasisidet küsides.
- Halduskoormuse vähenemine, sh:
  - **Infosulu vähenemine** (õige info õigel ajal õigele inimesele). Võimalik mõõta töötajate tunnetust (tagasiside küsitlus).
  - **Info ülekülluse vähenemine** (vähem infot, mis on suunatud kõigile). Võimalik mõõta töökorralduse muutmisega ja tagasiside küsimisega.
  - **Optimaalsed töövahendid** (sh IT lahendused, e-lahendused). Tulemuste mõõtmiseks on esmalt vajalik teostada audit, seejärel viia sisse vajalikke muudatusi ning hinnata muutusi tööprotsessides.
  - **Vähem dubleerivaid tööülesandeid**. Mõõdetakse tööprotsesside analüüsi kaudu.

- Ressursside kokkuhoid:
  - Võimalikud ühishanked. Võimalik kasu seisneb suurema mahu hankimisel nii soodsamas hinnas, paremas kvaliteedis kui ka hankimise ajakokkuhoius. Oodatav rahaline kokkuhoid on suuremate hankijate hinnangul 10-20% sõltuvalt hankest (nt tehnika).
  - Ühised teavitus-, kommunikatsiooni ja turunduskulud. Oodatavat mõju saab hinnata asjakohase info kättesaadavuses, kodanike rahulolus ning mainekuvandi küsitluse kaudu.

2.3. TEAVITUSE PÕHIMÕTTED

Maakondliku koostöö koondteavituse eest vastutab **Põlvamaa Arenduskeskus**. Alljärgnevalt on nimetatud sihtgruppide kommunikatsioonikanalid ja põhilised tegevused:

- **Loodav ametnike kontaktide list koos vastutusvaldkondadega** (Excel). Kontaktide tabelit jagatakse kõikide omavalitsuste, allasutuste ja maakondlike organisatsioonide töötajatega.
- **Meililistid**. Meililistide ülevaatamine (optimaalne arv) ning kokkulepete sõlmimine, mis infot edastatakse millistesse listi.
- **Kohtumised-koosolekud**. Lepitakse kokku valdkondlike töögruppide kokkusaamised (nt sotsiaalvaldkond, arenduspetsialistid jne), kes kohtuvad teatud regulaarsusega (eeldatavalt kord kvartalis). Kohtumisi korraldatakse rotatsiooni korras igas omavalitsuses ning kohtumiste eesmärgiks on lahendada ühiseid väljakutseid (nt seadusandlusest tulenevad teemad) ning jagada teadmisi ja parimaid praktikaid.
- **Omavalitsuste kodulehed, maakondlik infoportaal, kultuurikalender**. Veebikanalite toimimiseks on oluline nende lihtne ja arusaadav struktuur ning teadlikkus nende rollist. Seega järjepidevalt on vajalik põhiliste infokanalite ülevaatus ja analüüs ning kodanike teavitamine kanalitest.

2.4. RISKIANALÜÜS

RISKI KIRJELDUS	ESINEMISE TÕENÄOSUS	RISKI MÕJU	TEGEVUSED RISKI MÕJU VÄHENDAMISEKS
Eestvedajad, sh vallajuhi ei võta maakondliku koostöö suurendamist prioriteetse tegevusena.	Keskmine	Suur. Jätkuvalt on maakondliku koostöö arendamine kitsa ringi käes, oodatud muutusi ei tule.	PAK kui eestvedaja.
Ametnikud on liiga hõivatud igapäevaste ülesannetega, et võtta osa koostöö tegevustest.	Keskmine	Suur. Oodatud muutusi ei tule, ametnike töökoormus kasvab, teenuste kvaliteet langeb.	Selgitustöö koostöö mõjude osas. Vallajuhi ja PAK kui eestvedaja. Näidiskoostööprojektide läbiviimine ja mõju tutvustamine.
Koostöö ei too kaasa soovitud mõju.	Väike	Suur. Koostööle kulub täiendav aeg, aga loodetud tulemust ei teki.	Koostöötegevusele seatakse soovitud eesmärgid (nt teadmiste ja kogemuste vahetus, ühisprojekti elluviimine jms). PAK ja vallajuhtide poolne tugi koostöötegevuste analüüsimisel ja elluviimisel.
Koostöö on toimib piirkondlikult, mitte maakondlikult.	Väike	Keskmine. Kasu koostööst ei jõua kõikide osapoolteni.	Maakondlike prioriteetide seadmisel täpsustatakse kõikide osapoolte rollid ja panus.

RISKI KIRJELDUS	ESINEMISE TÕENÄOSUS	RISKI MÕJU	TEGEVUSED RISKI VÄHENDAMISEKS
			Toetatakse piirkondlikku koostööd (võimalus kasvada maakondlikuks koostööks).
Ei leidu eestvedajaid halduskoostöö algatuste elluviimiseks.	Keskmine	Suur. Soovitud tulemusi ei saavutata.	Koostööalgatuste ellu rakendamist toetab PAK. Erinevate eestvedamise toimetudelite katsetamine (roteeruv eestvedamine jms).

2.5. RAKENDUSSÄTTED

Rakenduskava elluviimine algab hiljemalt 1. jaanuarist 2020. Rakenduskava uuendatakse ja vaadatakse üle kord aastas POL poolt. Seire teostamist korraldab PAK vastavalt seireplaanile. Seireraport sisaldab vähemalt:

- Koostöögruppide kooskäimiste ülevaadet, sh uued algatused, vastuvõetud otsused, töökorraldus ja edasised plaanid.
- Info liikumise korraldamist.
- Maakondlike suurprojektide elluviimise ülevaadet.

3. LISA 1 – RAKENDUSKAVA

I JUHTIMINE

EESMÄRK	SEONDUVAD TEGEVUSED	KES VASTUTAB?	MILLAL?	VAJALIK RESSURSS
I.1. Omavalitsuse ametnike ja töötajate halduskoormus on vähenenud (koostöös on leitud ühiseid lahendusi tööprotsesside optimeerimiseks ning vabastatud ametnike aega sisutegevusteks).	I.1.1. Ametnike teadlikkuse tõstmine ühispoordumiste tegemiseks (koosolek, meeldetuletus vms)	Vallavanemad	Regulaarselt	Ajakulu
	I.1.2. Ametnike tööprotsesside analüüs	Vallavalitsused	2021	Sisseostetav teenus
	I.1.3. Juhtimisauditi läbiviimine.	Valdade juhtkond	Esimene 2 a pärast, 1x nelja aasta jooksul	Sisseostetav teenus
	I.1.4. Maakondlikud kokkusaamised ja ühisüritused vabas vormis. Kokkusaamised ja ühisüritused lepatakse kokku jaanuaris 2020.	PAK (kontroll)	Regulaarselt; kokkulepped jaanuar 2020	Valdade eelarved
	I.1.5. Õigusaktide analüüs ja muudatusettepanekute tegemine. Nt KOKS uuendus ja ühiste ettepanekute tegemine.	POL	Regulaarne, vastavalt vajadusele	Ajakulu
	I.1.6. Vallad on algatanud ühise riskijuhtimise/riskihindamise protsessi (ühised arutelud plaanide väljatöötamisel, ühiskoolitused jms).	Vallavalitsused	2020	Ajakulu + koolituste kulu
I.2. Omavalitsused teostavad koostöös arendusprojekte, millel on maakondlik (regionaalne) mõju. Omavalitsused on leppinud kokku protsessis, kuidas jõuda konsensuseni maakondlike arendusprojektide prioriteetsuse määramisel ning mõjukaimate ühisalgatuste elluviimisel.	I.2.1. Ettevõtluse toetamine - toetusprogrammide kontseptsiooni ühine ettevalmistamine. Ühine maakondlik programm.	PAK	Regulaarselt	Toetusprogramm, valla eelarve
	I.2.2. Raamatukogud kaugtöökeskusteks - ühiselt kontseptsiooni väljatöötamine	Kanepi vald	2020	Toetusprogramm, valla eelarve
	I.2.3. Huvihariduse kättesaadavus ja spetsialiseerumine (ühised kokkulepped)	POL	Regulaarselt	Riigi ja valla eelarve
	I.2.4. Veebiühendus igasse koju – analüüs, millised reaalsed ja tulevikku vaatavaid võimalusi on mõistlik rakendada	POL	2020	Riigi ja valla eelarve
	I.2.6. Jätkatakse sotsiaaltranspordi ühist pakkumist. Kontseptsiooni läbiarutamine, kui lõpeb riiklik rahastus.	Kagu Ühistranspordikeskus	Regulaarselt	Riigi ja valla eelarve

EESMÄRK	SEONDUVAD TEGEVUSED	KES VASTUTAB?	MILLAL?	VAJALIK RESSURSS
	I.2.7. Ühiselt korraldatakse ja otsitakse alternatiive transpordi korraldamiseks huviringidesse ja üritustele.	Kagu Ühistranspordikeskus, POL	Regulaarselt	Riigi ja valla eelarve
I.3. Info liikumine on optimaalne nii organisatsioonis sees kui ka maakonnaüleselt.	I.3.1. Kolme valla ja maakondlike arendusorganisatsioonide ametnike/töötajate andmebaas, kus on täpsustatud vastutusvaldkonnad ja kontaktid.	POL	2019 dets - 2020 jaanuar	Ajakulu
	I.3.2. Valdade kodulehed on kaasaegsed, sarnase struktuuriga ja kodanikele lihtsasti kasutatavad. KOVtp arendus.	Vallavalitsused	Töös	Riigi ja valla eelarve
	I.3.3. Valla äpi loomine - ühine arendus.	Vallavalitsused	2021-2022	Valdade eelarved; toetusmeetmed;
I.4. Maakonna kuvand ja identiteet on ühiselt läbi arutatud.	I.4.1. Ühisturundus ja ühised sõnumid meedias elukeskkonna tutvustamisel/turundamisel.	POL	Regulaarselt	Ajakulu
	I.4.2. Ühine mainekava. Ühtsete mainekujunduse põhimõtete kokkuleppimine. Maakonna keskuse tugevdamine + investeringud maapiirkondadesse.	POL	2020	Valdade eelarved

II ARENDUS

EESMÄRK	SEONDUVAD TEGEVUSED	KES VASTUTAB?	MILLAL?	VAJALIK RESSURSS
II.1. Toimuvad regulaarsed maakondlikud arendusprojektide arutelud. Ühised väljakutsed lahendatakse ühiselt ning õpitakse üksteise kogemusest.	II.1.1. Arendusvaldkonna töötajate regulaarsete kohtumiste korraldamine (kord kvartalis, korraldatakse rotatsiooni korras, osaleb ka korraldava valla vallavanem).	PAK	Regulaarselt alates november 2019	Ajakulu
	II.1.2. Ühised arendusprojektide kogemuste jagamised laiemas ringis (kord poolaastas); teemad: innovatiivsete liikumisvõimaluste arendamine, välispraktikad; kaasatakse ka kolmandaid osapooli, nt Ühistranspordikeskus	PAK	Regulaarselt	Ajakulu
II.2. Toimib koordineeritud info jagamine toetusvõimaluste ja meetmete kohta.	II.2.1. Suhtlemisharjumuse tekitamine ametnike vahel (igapäevaülesannetes koostööga arvestamine)	PAK	Kevad 2020	Ajakulu

III MAJANDUS

EESMÄRK	TEGEVUS	VASTUTAJA	PERIOOD	VAJALIK RESSURSS
III.1. Valdade majandusvaldkonna ametnikud teevad ühispöördumisi või vahendavad üksteisele infot, mis neile on teada ja võib puudutada ka naaberomavalitsusi.	III.1.1. Ühise suhtluskanali (e-mail, skype vms) valimine, mille kaudu arutatakse ühispöördumisi või vahetatakse muud infot.	POL	Regulaarselt	Ajakulu
III.2. Majandusvaldkonna ametnikud jagavad teadmisi ja kogemusi sarnaste väljakutsete lahendamiseks (nt valdade kinnisvara alakasutus, riskasutuse võimaldamine; teede olukorra ülevaade jms)	III.2.1. Regulaarsed kohtumised. Täpne kohtumise päevakava ja toimumise koht pannakse paika korraldaja poolt.	Algataja: Kanepi vald, edasi rotatsiooni korras	2 korda aastas	Kohtumiskoht, aeg
III.3. Põlvamaa omavalitsused otsivad sarnastele väljakutsetele ühiseid lahendusi, et optimeerida tegevustele kuluvat aja- ja ressursikulu (nt ühishanked).	III.3.1. Ühise jäätmekava koostamine	POL	2020	Ajakulu
	III.3.2. Ühise jäätmehanke ettevalmistamine ja läbiviimine	POL võtab teemaks ning otsustab, milline vald on eestvedaja; POL järelevalve	2022	Ajakulu
	III.3.3. Ühised piirkondlikud teehooldushanked	POL võtab teemaks ning otsustab, milline vald on eestvedaja; POL järelevalve	2021	Ajakulu
	III.3.4. Kergteede võrgustiku rajamine (kultuuri objektini, ohutus, kergteede ühendamine). Ühisarutelud planeerimisel - ühishange, milliseid objekte ühendav jne.	POL võtab teemaks ning otsustab, milline vald on eestvedaja; POL järelevalve	Regulaarselt	Riigi ja valla eelarve, toetusmeetmed
	III.3.5. Ühiselt korraldatakse ja otsitakse alternatiive transpordi korraldamiseks huviringidesse ja üritustele.	Transpordikeskus, POL	Regulaarselt	Riigi ja valla eelarve

IV SOTSIAALVALDKOND

EESMÄRK	SEONDUVAD TEGEVUSED	KES VASTUTAB?	MILLAL?	VAJALIK RESSURSS
IV.1. On loodud maakondlik sotsiaalvaldkonna arendamise koostöövõrgustik. Toimivad regulaarsed kohtumised teadmiste ja parimate praktikate jagamiseks valdkonna spetsialistide vahel.	IV.1.1. Regulaarsete kohtumiste korraldamine (kord kvartalis), mille raames arutatakse järgmisi teemasid: - infopäevade korraldus - kogemusnõustamine - seadusandluse muudatused - projektipõhine koostöö - kogemuste jagamine	PAK + KOV sotsiaalvaldkonna spetsialistid; korraldatakse rotatsiooni korras	Esimesel võimalusel, 2020 algus	Ajakulu
IV.2. On tehtud kokkulepped sotsiaalteenuste maakondlikuks arendamiseks ja pakkumiseks tulevikuperspektiivi arvestades (hooldekodude kohtade info, sotsiaaltranspordi korralduse jätkamine, asendus- ja järelhooldusteenuste arendamine).	IV.2.1. Jätkatakse sotsiaaltranspordi ühist pakkumist. Kontseptsiooni läbiarutamine, kui lõpeb riiklik rahastus.	Kagu Ühistranspordikeskus	Regulaarselt	Riigi ja valla eelarve
	IV.2.2. Munitsipaalrajade rajamine: - analüüs - kas kohandada kodusid või ehitada munitsipaalkortereid. - leida rahastusallikaid.	Vallavalitsused	Regulaarselt	Riigi ja valla eelarve
	IV.2.3. Hooldekodude koostöövõrgustiku loomine: - võrgustiku osapoolte määratlemine (hooldekodud, sotsiaaltöötajad, kodanik) - keske koordineerija määramine - regulaarsete kohtumiste kokkuleppimine	PAK ennetustöö spetsialist	2020 I poolaasta	Riigi ja valla eelarve
	IV.2.4. Hooldekodude kohtade koondulevaate loomine (hooldekodude äpp/veebikeskkond; koduleht, kohamaks, kohtade arv, vabad kohad, täiendavad teenused HK): - analüüs: kes haldab, kas oleks huvi kasutatavuse vastu jne, kes edastab infot, millised kulud kaasnevad jne? - äpi loomine/liitumine olemasolevatega	IT spetsialist	2020 a jooksul	Sisseostetav teenus
	IV.2.5. Asendus- ja järelhooldusteenuse pakkumise kontseptsiooni väljatöötamine	Vallavalitsused	2020-2021	Ajakulu

V HARIDUS, KULTUUR, NOORSOOTÕ

EESMÄRK	SEONDUVAD TEGEVUSED	KES VASTUTAB?	MILLAL?	VAJALIK RESSURSS
V.1. Maakonnaülene kultuuri, hariduse ja noorsootöö info on nii asjaosalistele kui ka kodanikele lihtsasti kättesaadav. Toimivad maakondlik infoportaal ja kultuurikalender. Osapooled kasutavad neid regulaarselt ning ürituste korraldus on maakonda kui tervikut arvestav.	V.1.2. Ühine kultuuri, hariduse ja noorsootöö info haldamise põhimõtetes kokku leppimine (sh kanalite analüüs)	PAK	Töös	Ajakulus
	V.1.3. Sündmuste ühise korraldamise ja turundamise põhimõtetes kokku leppimine	PAK	Töös	Ajakulus
V.2. Toimib maakondlike ühiste ürituste korraldamine.	V.2.1. Kolme valla matkasari, looduses liikumise elavdamine, liikumisharrastuse-matkamise propageerimine - Kanepi matk - Põlva matk - Räpina matk	Spordiliidu juht	2020 Kanepi aprill Põlva mai Räpina sept	Ajakulu, valla eelarve
V.3. Hariduse, kultuuri, huvitegevuse ja noorsootöö valdkondasid arendatakse läbi koostöö. Tuvastatud on maakondlikud koostöökohad, koostöö tegemise võimalik mõju ning sõlmitud kokkulepped maakondlikuks koostööks.	V.3.1. Jätkatakse toimivate koostöölahenduste arendamist (koostöö aineseksioonidega, aineolümpiaadide korraldamine, parimate tunnustamine, koolijuhtide ja lasteaedade juhtide regulaarsed kohtumised).	Hariduskorralduse spetsialisti ülesandeid täitevisik arenduskeskuses	2020	Ajakulu
	V.3.2. Õpetajate ja tugispetsialistide ressursi analüüs			
	V.3.3. Ressursside riskiasutus (ruumid, vahendid jne)			
	V.3.4. Tegevusplaan kultuurikollektiivide tagamiseks. Transpordi tagamine huvihariduse korraldamisel.	PAK kultuurispetsialist, PAK teised spetsialistid, Spordiliidu juht, Kagu Ühistranspordikeskus	2020 I poolaasta	Ajakulu
V.3.5. Regulaarsed kohtumised kultuuri ja spordi valdkondade eestvedajate vahel (kord kvartalis)	Spordiliidu juht, PAK kultuurispetsialist	2020 - regulaarselt	Ajakulu	
V.3.6. Rahvakultuurispetsialisti tutvustamine (ringkiri, artikkel) ning ühiskoostöö plaani koostamine	PAK kultuurispetsialist	2020	Ajakulu	

EESMÄRK	SEONDUVAD TEGEVUSED	KES VASTUTAB?	MILLAL?	VAJALIK RESSURSS
	V.3.7. Loomemajandusvaldkonna ühine arendamine (ühine tegevuskava)	PAK	2020-...	Ajakulu

VI AVALIKUD SUHTED

EESMÄRK	SEONDUVAD TEGEVUSED	KES VASTUTAB?	MILLAL?	VAJALIK RESSURSS
VI.1. Põlvamaa omavalitsuste kommunikatsioon on süsteemne, läbimõeldud, asjakohane ja õigeaegne. Põlvamaa on kommunikatsiooni teemadel üle-Eestiline positiivne näide.	VI.1.1. Avalike suhete personali tööülesannete analüüs (töökorralduse planeerimine, koolitusvajadused jms).	KOV avalike suhete spetsialistid + PAK	2020 I kvartal	Ajakulu
	VI.1.2. Ühiskoolituste korraldamine (kommunikatsioon, avalikud suhted, mainekujundus)	KOV avalike suhete spetsialistid + PAK	2020	Ajakulu + koolituse maksumus
	VI.1.3. Koostatakse infokanalite kasutamise analüüs (millised kanalid kasutuses/kasutamata? Tegevuskava koostamine infokanalite kasutamise ja arendamise osas). Eksperti kaasamine.	Töögrupp veab eest arenduskeskus. Kaasatud kõik KOVi avalike suhete inimesed	2020 I kvartal	Ajakulu, eksperditasu
	VI.1.4. Tagasiside küsimine infokanalite kasutamisel (sündmustel tagasiside küsimine; kolmel erinevat tüüpi sündmusel). Valdade info internetis kuvamise analüüs – millistes allikates ja mis kujul?	PAK + KOV spetsialistid	2020	Ajakulu
	VI.1.5. Ajakirjanike ja blogijate võrgustiku arendamine - vahetu suhtlus, ühised kontaktid, aktiivselt positiivsete sõnumite edastamine; sündmustele kutsumine. Maakondlikult ühistes kommunikatsiooni põhimõtetes kokkuleppimine.	PAK + KOV spetsialistid	Regulaarselt	Ajakulu
	VI.1.6. Valdade veebilehtede arendamine ning naabervaldade info esitlemise kokkulepped	PAK + KOV spetsialistid	2020	Ajakulu, valla eelarve
	VI.1.7. Maakonna portaali kasutuse kitsaskohtade analüüs (struktuur, kasutajamugavuse analüüs). Portaali kasutamise juhised/meeldetuletused/hea tava kokkulepped korraldajatele. Järjepidev portaali tutvustamine, portaalile viitamine info jagamisel.	PAK	Regulaarselt	Ajakulu

EESMÄRK	SEONDUVAD TEGEVUSED	KES VASTUTAB?	MILLAL?	VAJALIK RESSURSS
	VI.1.8. Infovahetuse põhimõtete kokkuleppimine (PAK eestvedamisel edastatakse ametnikele info edastamise põhimõtted (kolme valla ülene teema)), nt koosolekute lühikokkuvõtete edastamine avalike suhete spetsialistidele (nt POL ja valdkondlikud kooskäimised).	PAK	2020 I kvartal	Ajakulu
	VI.1.9. Avalike suhete spetsialistid osalevad maakondlikul tasemel toimuvatel kokkusaamistel võimaliku meediakajastuse loomiseks (sisemised kokkulepped töökorralduseks, nt rotatsiooni korras meediakajastuste loomine maakondlikul tasandil vms).	omavalitsuste juhid, PAK, POL	Regulaarselt	Ajakulu
VI.2. Põlvamaa maine kujundamisel tehakse koostööd erinevates valdkondades nii maakonna sees kui ka väljas. Põlvamaal on selge kuvand ja sellest ollakse teadlikus kõikjal Eestis.	VI.2.1. Ühine mainekava. Ühtsete mainekujunduse põhimõtete kokkuleppimine.	PAK	2020	Ajakulu + mainekava koostamise kulu
	VI.2.2. Uute ideede kogumine maakonna maine kujundamiseks (mainekava raames), nt Hollywood'i film Põlvamaal, Põlvamaa ürituste sidumine rahvusvaheliste üritustega (nt Rally Estonia), kultuuribuss	PAK	Regulaarselt	Ajakulu
	VI.2.3. Maakonna mainekujunduspartneri leidmine	PAK	Peale mainekava koostamist	Sisseostetav teenus
	VI.2.4. Välissuhete arendamise tegevusplaani koostamine ja elluviimine	PAK + POL	2020 II poolaasta	Ajakulu
	VI.2.5. Tartu2024 kultuuriprogrammiga seondumise kava, kokkulepped ja läbirääkimised.	PAK kultuurispetsialist, POL	2020 I kvartal	Ajakulu + valdade rahastus
VI.3. Kommunikatsioonispetsialistid teevad tihedat koostööd nii kultuurikorraldajate kui ka arendusspetsialistidega. Info uute algatuste kohta on avalikustatud õigeaegselt.	VI.3.1. Sündmuste planeerimise hea tava koostamine: - kokkulepped kultuurikalendri osas - kokkulepped kommunikatsiooni ja turunduse osas	PAK + KOV spetsialistid	2020	Ajakulu